

Bijzondere gast broedt op Schouwen-Duiveland

Rinus van 't Hof

Op 11 mei 1997 hoorde ik een roofvogel met een klagende roep in het bosgebied "Mon Plaisir" bij Schuddebeurs. Door goed te luisteren vermoedde ik dat het om een Wespendif ging, een vreemde gast in deze streek. Direct ging ik poolshoogte nemen om de identificatie bevestigd te krijgen. Na enkele minuten zoeken zag ik de vogel op een tak van een es zitten; het was een mannetje Wespendif. Hij vloog op en landde verderop in een loofbos van Staatsbosbeheer, waar hij zich weer liet horen. De roep was het normale 'flieuw'-geluid, dat gewoonlijk 3-6x achtereenvolgend werd geuit. Ik noteerde hem als een toevallige gast in mijn schrijfblok.

Maar op 25 mei kon ik het woord 'toevallig' doorstrepen, want op die dag hoorde en zag ik op dezelfde locatie twee exemplaren. Ik liet de vogels verder met rust om verstoring te voorkomen. Bovendien hield ik de waarneming voor me, omdat anders misschien teveel toeloop zou ontstaan.

Later werd vastgesteld dat het om een broedgeval moest gaan, omdat het mannetje voedsel naar het territorium bracht en het nest werd gevonden in een fijnspar op ruim 9.5 m hoogte. Aan het eind van de broedcyclus ben ik het nest van dichterbij gaan observeren. Op 25 juli stond er een flink uit de kluiten gewassen jong geduldig op voedsel te wachten. Kort daarop arriveerden inderdaad beide ouders. Ik stelde vast dat ze wespenraten bij zich hadden als voedsel voor het jong. Ook onder het nest lagen enkele raatjes.

Op 16 augustus was het nest bij een nacontrole leeg, maar verderop zag ik een jong in een bijna bladloze populier zitten. Het was een mooi exemplaar dat perfect kon vliegen. Vermoedelijk deze vogel haalde kort daarop de Zierikzeesche Nieuwsbode van 19 augustus. Persfotografe Marijke Folkersma fotografeerde een juveniele Wespendif die een wespennest aan het plunderen was tussen de clematis van de Hostellerie te Schuddebeurs.

Dit broedgeval is zeer bijzonder. In Zeeland is tot nu toe nog nooit een broedgeval van deze soort geconstateerd, al werd de komst ervan wel voorspeld voor oostelijk Zeeuws-Vlaanderen (Vergeer *et al.* 1994). In heel Nederland wordt de stand op 630-760 paren geschat, overwegend beperkt tot de zandgronden van Oost-Nederland (Bijlsma 1993). In dit verband is het wel aardig te noemen dat Schuddebeurs op klei ligt en dat de dichtstbijzijnde zandgronden (de duinen van Schouwen) op ongeveer 14 km afstand liggen. Toch was het paar blijkbaar in staat een jong groot te brengen, en dat in een jaar dat als slechter dan slecht voor Wespendifen in de boeken is gekomen (Bijlsma 1998).

Summary: Special guest breeding on Schouwen-Duiveland: the Honey Buzzard *Pernis apivorus*

Description of a successful breeding case of Honey Buzzard on Schouwen-Duiveland in 1997, the first of its kind in the province of Zeeland. The nest was built in a Norway spruce *Picea abies* at a height of 9.5 m. A single young fledged.

Literatuur

- Bijlsma R.G. 1993. Ecologische atlas van de Nederlandse roofvogels. Schuyt & Co., Haarlem.
Bijlsma R.G. 1998. Broedsucces en trends van roofvogels in Nederland in 1997. De Takkeling 6:
Vergeer J.-W., van Zuylen G. & Provincie Zeeland. 1994. Broedvogels van Zeeland. Uitgeverij KNNV/Stichting Uitgeverij SOVON, Utrecht.

Adres: Esdoornstraat 15, 4306 AG Nieuwerkerk (0111-643343).

Tientallen vogels vliegen zich tegen treinen te pletter

Van onze verslaggeefster

AMSTERDAM

VOORKERK
3-1-98

Langs de spoorlijn tussen Almere en Lelystad zijn tientallen dode vogels gevonden. De beesten zijn tegen de treinen gevlogen en daarna dood neergevallen in de spoorberm. 'Het is voor honderd procent een gevolg van het spoor', zegt H. Dijkman, medewerker van 'de werkgroep Roofvogels Nederland.

Vogelkenners, onder wie Dijkman, vonden de dieren op 29 december in het natuurgebied Oostvaardersplassen. Ze liepen in een deel dat niet toegankelijk is voor bezoekers. Dijkman: 'We werden dan ook weggestuurd. Daarom konden we maar een klein stuk onderzoeken. Als we een groter gebied hadden kunnen bekijken, hadden we vast meer dode vogels aangetroffen.'

De vogelkenners hebben contact opgenomen met de spoorwegpolitie. Ze willen dat de NS een scherm plaatst langs de 'vogelgevaarlijke' delen van het traject. Dat kan een stuk gaas zijn waarop roofvogels zijn afgebeeld. De stickers van de roofvogels houden de kleine vogels weg en de roofvogels zien de plaatjes als een silhouet en blijven daardoor uit de buurt, aldus Dijkman.

Onder de dode vogels waren buizerds, sperwers, torenvalken, ransuilen en kerkuilen. Volgens de vogelkenner is de NS al vaker gevraagd maatregelen te nemen tegen het doodrijden van vogels.

Als er sprake is van een probleem, zal dit zeker worden opgelost, reageert een woordvoester van Railinfrabeheer, de afdeling bij NS die spoorwegen aanlegt. 'De spoorwegen doen veel om de flora en fauna zoveel mogelijk te behouden. Zo is deze spoorlijn al omgelegd om de natuur te sparen.'